

© Traducerea și permisiunea pentru republicare au fost oferite de către Teodor Papuc în scopul includerii sale în baza de date HUDOC a Curții.

© The present text and the authorisation to republish it were granted by Teodor Papuc for the purpose of its inclusion in the Court's database HUDOC.

© La traduction et l'autorisation de republier ont été accordées par Teodor Papuc à son inclusion dans la base de données HUDOC de la Cour.

***Freitas Rangel v. Portugalia* - [78873/13](#)**

Hotărârea din 11.1.2022 [Secția a IV-a]

Articolul 10

Articolul 10-1

Libertatea de exprimare

Condamnarea nejustificată și disproporționată a unui jurnalist și sancționarea acestuia pentru afirmații privind entități juridice bine-cunoscute în cadrul unei ședințe publice a unei comisii parlamentare: *încălcare*

În fapt – Reclamantul era un jurnalist bine-cunoscut în Portugalia. Acesta a fost condamnat pentru comiterea infracțiunii de insultă la adresa unei entități juridice, prin afirmațiile pe care le-a făcut despre Asociația Profesională a Judecătorilor și despre Asociația Profesională a Procurorilor Publici, în cadrul unei ședințe din fața Comisiei parlamentare de etică, societate și cultură, referitoare la libertatea de exprimare și media din Portugalia. Acesta a mai fost sancționat cu o amendă de 6,000 EUR și a fost obligat să-i plătească 25,000 EUR fiecărei asociații pentru prejudiciul moral adus.

În drept – Articolul 10: Condamnarea reclamantului a echivalat cu o „ingerință” în exercițiul libertății de exprimare a reclamantului, care era „prevăzută de lege” și care a urmărit scopurile legitime ale protecției reputației sau a drepturilor altora, precum și menținerea autorității puterii judecătorești. Prin urmare, chestiunea principală era dacă ingerința fusese necesară într-o societate democratică.

Reclamantul a făcut afirmațiile imputate atunci când și-a exprimat opinia despre starea libertății de exprimare și a media și despre modul în care acestea erau influențate de clasa politică și de cea economică. El a susținut că asociațiile au dezvăluit informații confidențiale jurnaliștilor pentru a-și realiza obiectivele politice. Chestiunile erau de interes general pentru comunitate, iar discutarea lor la Parlament făcea parte din dezbaterile politice, domeniu în care trebuia acordat, în mod obișnuit, un nivel înalt de protecție a libertății de exprimare, cu o marjă îngustă de apreciere lăsată autorităților. Mai mult, de vreme ce sesiunea parlamentară fusese deschisă publicului, fiind prezenți jurnaliști, nu a surprins că afirmațiile sale au fost diseminate pe larg în media, în zilele care au urmat discursului său. Acesta a mai fost interviuat imediat după sesiune de un jurnalist prezent în timpul discursului său, iar în ziua următoare a continuat interviul, reiterându-și poziția.

Ambele asociații profesionale erau reputeate și bine-cunoscute, fiind invitate în mod frecvent la Parlament pentru a-și prezenta opiniile despre propunerile legislative în chestiunile legate de funcționarea justiției. Tribunalele naționale au presupus că reclamantul a făcut doar afirmații de fapt despre care știa că sunt false și defăimătoare despre acele asociații. Totuși, majoritatea afirmațiilor sale au constat din opiniile sale personale, al căror adevăr nu era susceptibil să fie probat. Singura afirmație de fapt în discuție a fost afirmația sa privind divulgarea unor informații confidențiale, care putea fi considerată ca o abordare de o manieră mai generală privind schimbul de informații efectuat de cele două organizații. Deși formularea sa era, probabil, una exagerată și, deci, nefericită, comentariile sale puteau fi interpretate ca o descriere a unei critici mai largi a societății privind intervenția necorespunzătoare a puterii judecătorești ca întreg în politică și în media; un subiect de interes public pe care acesta îl considera adevărat.

Protecția reputației unei entități juridice nu avea aceeași forță ca protecția reputației sau a drepturilor persoanei. Mai mult, deși nu era un reprezentant ales, reclamantul, în calitatea sa de expert invitat să-și prezinte opiniile în fața unei comisii parlamentare, trebuia să i se fi oferit un nivel mai ridicat de protecție, cum era cazul discursului parlamentar și politic. Totuși, Curtea de Apel din Lisabona și-a

bazat decizia doar pe dreptul asociațiilor la un bun renume și la reputație, fără să țină cont sau fără să examineze în detaliu criteriile din jurisprudența Curții. În fine, în afară de efectul inhibitor al amenzii penale impuse, care nu fusese una modestă, sumele pentru compensații au fost disproporționate față de orice posibil prejudiciu provocat reputației asociațiilor. Sancțiunile de o asemenea severitate puteau avea un efect inhibitor pentru exercițiul libertății de exprimare al persoanelor chemate să participe în discuțiile privind chestiunile de interes public general și privind instituțiile.

În consecință, tribunalele naționale nu au oferit motive relevante și suficiente pentru a justifica ingerința în dreptul reclamantului la libertatea de exprimare și a depășit marja de apreciere acordată acestora în privința limitărilor dezbaterilor de interes public. Mai mult, nu a existat nicio relație rezonabilă de proporționalitate între restricționarea exercițiului dreptului său și scopul legitim urmărit.

Concluzie: încălcare (unanimitate)

Articolul 41: 31,500 EUR în privința prejudiciului material suferit.